

Lo Somaten

DIARI REGIONALISTA Y D' AVISOS Y NOTICIAS

Any XII

Reus, Dimars 31 de Agost de 1897

Núm. 3.355

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Reus, un mes. 1.500 Ptas.
n provincies trimestre. 3.500
Extranjer y Ultramar. 4.500
Anuncis, a preus convencionals.

Administració y Redacció

PLASSA DE LA CONSTITUCIÓ, (PORXOS)

PUNTS DE SUSCRIPCIÓ

En la Administració d'aquest diari y en las principals
librerias d' aquesta ciutat y de fora.
En Barcelona, litografia Mallofré, carrer Junquera, 6.
No s' retornan los originals encara que no s' publiquin.

Farmacia Serra

Arrabal Santa Anna, número 80, prop á la

La que paga més contribució de la provincia

ÚNICA FARMACIA OBERTA TOTA LA NIT

plassa de Catalunya

MALALTS DELS ULLS

Lo **DOCTOR BIADA**, oculista del Hospital del S. C. de Barcelona, ex-
quefe de clinica y abtitol de las universitats de Berlin y Wurzburg, ex-ajudant
dels Drs. Wecker y Landolt de París.

Reb en CONSULTA á Reus, tots los diumenges y dilluns de 9 á 12 y de 4 á 5.
Arrabal alt de Jesús, 38, sobre 'l Correu.
Los demés dias á Barcelona, Claris, 44, cantonada á la Gran Via, de 11 á una
y de 4 á 5.

CREMA LÁCTEA ROMEU

Reproductora de la llet

aprobada per la M. Iltre. Academia Médica Farmacéutica
de Barcelona.

Eficassment recomenada pera augmentar la llet á las Mares de familis, en cuants cas-
sos s' hagi retirat per disgust, fluixetat, etc. Ab son ús, tota mare pot criar á sos
fills durant lo temps de la lactancia.

Dipòsit: Farmacia de A. SERRA, Arrabal de Sta. Anna, 80
REUS

SECCIÓ DOCTRINAL

Entusiasmés que 's pagan cars

Si avuy siguessen al comensament de las nostras
guerras colonials, ab lo criteri un poch sensat que va
infiltrantse en lo pensar del poble espanyol, tal vegada
encara forem á temps á un arreglo un poch honrós y
humá; tal vegada podriam posar fi al conflicte sense
necessitat de derramar la sanch de cents mils infelisos
dels que no tenen res mes pera donar que la seva
sanch, y sense necessitat d' enpenyarnos, com haurém
de fer, fins la roba bruta de la calaixera nacional.

Pero las guerras colonials ens agafaren de sorpresa.
Degut á la frivolitat y folls entusiasmes propis del po-
ble castellá, havian fet veure á casi tot l' estat que Es-
panya, grácias á la pau que 'ns havia portat la Restau-
ració, s' havia colocat á una altura envejable, y fins
de poch ens hi aná per declararnos potencia de primer
ordre al costat de la poderosa Alemania, com un con-
trapés á la avassalladora influencia de la nació france-
sa, sempre rica y florent en pesar de la centralisació
que també allí aclapará á la provincia.

Havian lograt fer creure á la majoria d' espanyols,
llengers é ignorants com sempre, que teniam estadistas
de primera, talents diplomáticos comparables á n' en
Bismarck y Matternick, generals de figurá europea,
héros dels temps heroichs, pacificadors capassos de
posar pau fins al infern; que teniam una escuadra in-
superable, una línea d' acorassats, crubhers, avisos,
torpeders y destroyers capassos de plantar cara á la
mes poderosa flota, y per fi, que teniam un exercit de
mar y terra sens rival en l' Eueopa, enveja y temor
de totas las nacions.

Aixis ens sorprenqué la sublevació de Cuba, que

potser tenian contadas y amidadas mes bé que nosal-
tres mateixos las nostras forsas, y figureuvos si una
potencia com la nostra havia de recular devant dels
cuatre gats que segons tota la premsa, s' havian atre-
vít aixecarse en contra la soberania de la protectora
mare patria. Cá; no era qüestió tant sols ni de mirar
si tenian ó no rahó, no era digne tenirlos cap complas-
cencia, Espanya donava á la colonia tot quan ella po-
dia esperar y s' havia de fer un escarment als que go-
savan sublevarse proclamant la independencia de la
Isla. Aquest escarment primer l' havia de fer la guar-
dia civil, després l' exercit de la Isla... y cap lo feu.
Espanya hagué de fer un esforç y tingué que recórrer
á las forsas de la península para acabar de una vez con
los enemigos de la patria. Se digná Espanya movilisar
sas escuadras y embarcar son exercit, primer deu mil
homes, després vint mil, cinquanta mil, cent mil, cent
cinquanta mil; doscents mil, doscents cinquanta mil,
tres cents mil... cada vegada para acabar de una vez
eiz... se bloquejaren las costas de Cuba ab una esca-
dra d' invalids, se enviaren allí héroses tras héroses pera
tornar desacreditats y ser rebuts á cops de tomacas
pels mateixos qui avants los enlayraven, y avuy tenim
que 'ls enemichs de la patria encare van campant com
si tal cosa per la manigua, mentres que Espanya ya
no sab quina carta jugar en aquesta mirronga san-
grenta.

Los regionalistas y algun altre partit avansat, com
lo federal, que eram los únichs que hi veyem clar entre
aquella ceguera nacional, desde un principi que venim
predicant tot lo que ha passat, y mentres que 'l soroll
de las xarangas y 'ls crits de: *Viva España con honra!*
aysorbavan los ayres no deixant sentir las nostras re-
flexions, sols y aislats ens veyem tractats de locos per
la manió y la justicia, mes práctica, ens perseguia
com á folls alentatoris á la integritat de la patria, y
fins per estar venuts *al oro cubano*, nosaltres que sols

hem vist or á través dels enreçats de las casas de
cambi. *Don Quijote* encare viu y continúa veyent fan-
tasmes per tot arreu.

Mes ya n' estém tocant las conecuencias. S' ha
necessitat derramar un bassal de sanch humana y un
riu d' or, y destruhir la riquesa d' una colonia de las
mes hermosas y aterrar la de una nació grandiosa, per-
qué 'l partit conservador donés las primeres reformas
als insurgents y en Sagasta pogués dir ab tota sa in-
mensa barra: *Nosotros siempre hemos ido á la auto-
nomía.*

S' ha necessitat consumir tota aqueixa inmensa
desgracia, que esclipsa totas las desgracias humanas
que registra la historia, pera que la gent de Madrid
que 'ns perseguia com á criminals ó 'ns compadia com
á folls, vingui avuy á dir lo que nosaltres deyam alla-
voras.

Heus aquí un retallet que traduhim de la premsa
madrilenya:

«100,000 homes mes necessitan la Regencia y 'ls
governants que l' apoyan pera redimir ab la sanch,
per aquells vertida, sos desacerts polítichs, sos errors
colonials, sas desdixas guerreras, sas torpesas militars
y diplomáticas.

»Espanyols de 20 anys, prepareuvos per anar al
matadero!

»Que importa que 'ls camps quedin sense brassos
que 'ls cultivin, las industrias sens músculs que las
verifiquin, las llars sense pa, las mares sense fills y la
miseria llensant al rostre d' Espanya riallas del seu
triomf!

»Que importa... A Cuba, á Filipinas... A omplir
los buyts. A seguir morint en nostras colonias PACIFI-
CADAS.

»Y perquè hi aneu? ¿A defensar la patria? ¿La in-
tegritat del territori? ¿A lluytar per algun ideal gran,
sublim, generós?... No.

»A defensar la política imbecil de la Restauració.
A pagar sas culpas ab vostra sanch, á sostenir ab vos-
tra mort la seva vida.

»100,000 homes per aixó!

Y pensar que ab la meytat n' hi hauria prou per-
qué aixó s' acabés!»

Quan car ens costa sentir ana veu aixís surtida de
Madrid! Y aixó, ningú ho priva, ningú ho anatemati-
sa, perquè no son los *locos catalanistas* los que ho diu-
hen. Ho dinhen los mateixos *fidalgos*, quan ja está fet
lo mal.

¡Qué es trist sentir cantar la palinodia aixis quan
ja no hi ha remey!

JOSEPH ALADERN.

ARTS Y LLETRAS

La caseta pobre

(De Adolphe Frères)

Heus aquí qu' era una casa molt pobre, situada en
un barri també molt pobre. Els corrers eren tots soli-
taris, envoltats de pareds clapejades de verd, que do-
naven a en jardins misteriosos, a en tendes de quals
aparadors eixia com una font de seigí, de petroli i de
peix passat; al devant de les tendes s' hi tenien, de
peu, venedores fredoliques, embolicades am mocadors
foradats, dels que anava penjant filagarça que el venti-
jol balancejava, i pregonaven les seves llegums gela-
des, sens parar esment de la imprevista pudor que des-
pedien aquells carrerons empedrats amb inmondicies.

Peró am tot aixó i 'l negre va-i-vé per demunt la neu fangosa, el trontoll i el sotrags dels cotxes i fins l'enuig de no aver-hi sol, les parets de la casa aquella, emblanquinada am xocaven com si fos un miracle mai vist de miseria afixtiva.

Era una caseta pobre d' un barri pobre; un carreró llarg com un reguerot i una balustrada de fusta negra i verda, la separaven d' un turó que seguia tot dret cap a un carrer abandonat. Mes enllà, darrera la baixa que fa 'l terreno, es desplegà la ciutat frívola i luxuriosa de la que, a estones, es distingeixen, desde la caseta, voladuries de claretat sobre 'l cel, que reflexa festes il·luminades, sentint-se fins el baf de disbauxes depravades.

...A la esquerra del corredor, badall d' ombra glaciada, existia una porteta que, de tant misteriosa i corcada, un hom no endevinava si era de presó o d'estable. Al seu darrera seguia un forat tenebrós. Feia d'esglaió un munt de fang barrejat amb escombreries que, qual-sevol que hi pujés, s' hi enfonzava. La tera era massa tòva per a no relliscar-hi. Al davant de la finestra qu' emmirallava la claror d' un die avaro, sols s' hi tenia una taule; atancat al fondo de l' interior, un llit de ferro rovellat am llenols grisos i bruts de sutge, que s' amagaven, avergonyits, a sota d' una esblaimada cortina, i a demunt de tot, penjades, una americana i una gorra que feien llástima.

Prop de la llar hont una brasa esvaeix una fortor de fum mullat, jeient a sobre una pila de drars, un noieta amb els ulls roijos, s' escalfa am la mica de llum que la lividés dels vidres transparenta.

—Que ja ha tornat, el pare? demana una noia malalta, que jeu estirada demunt del pobre llit.

—No, ja no tornarà a vindre mes, al pare—respón una dona que cús pedaços uns amb altres.

—I perquè ja no tornarà més?

—Com qu' ell air va cobrar les dugues pecetes que li devien, de segú qu' el pobre s' en haurà anat a beure-les a la taverna i segú qu' al eixir-ne s' haurà ajegut prop d' un contrariodes hont després l' haurán trobat glaçat. I are ton pare deurá esser a la Morgue (1) junt amb altres bones peces com ell, qu' a tot ora deixarien morir-se am tal de poguer fer un xic de tabola. I ja em sembla qu' el veig am la seva gorra de gairell i amb un somris en la seva cara de ciri ubag. I si molt convé deu estar content...

—Doncs, serà precís anar a reclamar-lo, mare.

—I al capde vall perquè? Ja s' en cuidarán d' enterrá'l. Les posts de fusta les trobará mes calentones qu' an a mí. Endemés, ja no ting sabates; ell m' ha prés l' únic perell que m restava.

—Si us feu aquestos pensaments, mare, anireu molt malament. Quants n' hi han qu' encare són mes desgraciats que nosaltres. Oi, i are que dig aixó, aném a veure els dos drapaires de dalt com segueixen.

—I perquè? No morirán be sense que jo hi sigui? que no veus, dona, que ja no m' obrirán; si ja no es poden aixecar. Val mes que morin en pau i tranquil·litat, com també mes val que primer pensém en nosaltres. Ves qu' n' treiem de plorar llágrimes pels altres?

—Es molt dolent, mare, aixó que vos dieu. Aném a dona'ls-hi un xic de coratge.

—Qu' els hi pogués donar pa els hi aniria millor. Prò a l' últim, renegant, la mare s' en hi va.

I es deixa lliscar per el carreró regiscós. Després d' una escaleta de fusta podrida, reblerta tota ella de neu verge, es va tropar amb una galeria estreta i exposada als quatre vents, d' hont es distingia un mar de casolots pobres, abandonats sota una caputxa de neu, cloquers de petites esglésies que s' oviren al lluny, en les que 'ls *angelus* s' hi han mort de fred, com els aucells; fábriques qu' están en vaga, cases rónegues que s' esllayissen, parets de caseries en construcció, foradades per les finestres que goiten amb ulls de repulsa, amb ulls morts, i per sobre tot el lent peligrinatge de les fumerades que s' encaminen dret al cel inaccessible.

La dona gira els seus ulls buidats per l' anèmia, d' eix panaroma tant ignocent, qu' un vértig perniciosos animava amb un dolç balanceig. Esporuguida s' en puja pel passamá de fusta podrida que sospenjaba demunt d' un abisme de neu; i a una finestra hont el vent inflaba uns drapots de mil colors, que provaven d' ocultar la falta d' uns vidres trencats, un gat i un gos, que de tant magres feien llástima, es fregaven l' un am l' altre am mirada manssa i amiga; però la presència de la dona els va enfureixer. Ella, abocant-se al abisme de neu, s' ataucá tímidaament al finestral, per a veure si podia distingir, d' entre un munt de draps vells, al-

(1) Llog de París hont s' exhibeixen, per llur identificació, els cadavres desconeguts.

guns membres humans. Cridá a poc a poquet, després mes fort; ningú va respondre. El vent feia cruixir la porta am gemegs eternals. Ella encare va provar de remoure el pany, però ningú va obrir.

Allavors ella es va dir:

—Sont morts—i va baixar escala avall.

En sent a baix la filla li preguntá:

—¿Qué fant?

—Sont morts; ningú ho sabrá. El ventijol hufa per sobre d' ells i com que no més tenen qu' ossos, aixó farà que no s' pudreixin.

El silenci omplena 'l buit de la pobre estancia. La mare s' atança a la finestra per a mendicá un xic de claror. Se senten uns goços audolant a la mort, mentres passa una momia amb el nés vermell com un pebrot i el pany de la camisa tremolant-li al vent. Am branques d' acer els arbres esgarrapen la claretat crua del cel; mes avall una renglera capritxosa de ponts i carrers, tota colgada de neu muda, i que a estones trenquen vagués siluetes d' escombraires vestits, com aquell qui diu, a una moda antiga, am capes i am botes de muntar, fent l' efecte d' un taulló pintat pel vell Brueghel, la «Degollació dels Ignorients», ó millor dit, cedint al pes d' un record imperiós, lá neu extenent-se desflorada per la sang dels infants.

...La dona cús del meteix modo que viu: resignada.

Lo metge, embolicat amb un abrig ben groixut, va entrar tremolant de fred.

—Quina pesta!—exclamá—i va despertar an a la noia, examinant-la a correuita, dient: ¡Es el tifus!

Acte seguit va explicar de la manera que li havien de preparar els remeis i al anar a eixir de la casa va ensopegar amb el márrec qu' es posá a ploriquejar am desconçol.

—Hi han dos morts a dalt.

—Ja 'ls farà passar a recullir,—va respondre; i s' en va entornar.

La petita estancia s' va adormir.

JOAN PEREZ JORBA.

(S' acabarà.)

CRÓNICA REGIONAL

OBSERVACIONES METEOROLÓGICAS del día 30 d' Agost de 1897 FACILITADAS PER D. RAMON GISPERT

HORAS d' observació	BARÓMETRE aneroides	GRAU d' humitat	PLUJA en 24 horas	AYGUA evap. en 24 h.	ESTAT del cel	OBSER particular
9 m. 3 t.	755 755	76 70		6.2	Ras	

HORAS d' observació	TEMPERATURAS			VENTS direcció	NUVOLS	
	Maxima	Minim.	Term. tipo		classe	can
9 m. 3 t.	Sol. 44 Sombra 33	48	26 29	S. S.	Cun Nin	0.2 0.2

De retorn del punt ahont aná estiueijar nostre bon company en Francesch Colom y Escoda, ha sortit d' excursió cap á Tortosa y demés poblacions de la costa de llevant, seguint per tant en la direcció de LO SOMATENT, lo no menos il·lustrat redactor senyor Vidal, (J. Aladern).

Desitjém al senyor Colom un bon viatge d' anada y que sia si potser millor lo de tornada.

En lo carrer de Sant Antoni, diumenge, à un quart de deu de la nit, hi hagué un gran esvalot.

En dit carrer hi ha alguns vehins que á jutjar per la frecuencia en que tenen lloch escándols com lo d' ans d' ahir, no mes gaudeixen atrayent á ells la atenció del vehinat y mortificantlo tot sovint.

Es mes, sábm d' algú que está disposat, si la Autoritat no hi posa lo degut remey, de posarli per lo seu compte y d' altres que no evadirán cap topamen tal efecta de que tingan altres acabaments que 'ls comichs ab que resultan.

Com no creyem nosaltres que 'l carrer de Sant Antoni estiga deixat de la ma... dels municipals perque en la part que 'ls correspont ajudan á son sosteniment nos strevim á demanar al senyor Inspector de rondas que ordeni al Municipal del barri que hi fassi alguna visita y si tan convé imposi algun corectiu á la brivalla que ab sos ditxos, no del tot morals, contribueixen á la explosió dels grans.

Y com en aquest carré hi viu nostre company senyor Colom y la seva familia, no trobém per demés fer constar que res de lo que dihém los afecta ni em poch ni en molt.

La important y molt lleal vila d' Olot aquest any obsequiará á sa exelsa patrona, la Verge del Turó, ab

varis festeix relligiosos y publichs, que tindrán lloch los dias 7, 8, 9, 10 y 11 del vinent Setembre.

La comissió organísadora nos ha favoregut envian-nos un exemplar del programa de festes estampat en tinta de color vermell y demunt de bon paper satinat, en lo que hi destaca á la primera cara una vista de la població y á son costat l' escut de la mateixa.

Lo programa está redactat en nostre idioma nacional, fet que en los presents temps, cal consignar, pera que 's vegi quan arrelada está en lo cor de nostre compatricis la creencia de que pera dirigirnos á la gent de Catalunya la millor llengua es la parla que nos es á tots propia.

La *Veu de Sitjes* ha tornat á convertirse en *Voz* si bé acceptán en las sevas columnas la llengua catalana, puig lo primer fondo de son número d' ans d' ahir y algun altre treball literari en catalá están escrits.

Aviat li ha passat la enrabíada á nostre benivolgut colega y no podém compendre 'l consol d' ahont li ha vingut, donchs lo mateix lo nostre il·lustrat company *La Renaixensa* que 'l valent periodich *Lo Regionalista* de Barcelona, segueixen desterrats á la important vila de Vendrell y á la ciutat immortal, Girona, respectivament.

Aquesta setmana se 'ns ha quedat per lo camí de Barcelona á aquesta ciutat lo número de la popular revista *Lo Teatro Regional* y 'l del Suplement que ha fet, que segurament nos envia aquella administració.

Que hi farém, si aixó de las faltas es tan sovint.

Deyan varis sabis astrólechs avans d' entrar á la estació estiuhenca que aquest any l' istid seria molt curt.

En sos cálculs no hi devia entrar, per lo vist, nostra ciutat, perque de calor aquets dias casi ne tenim molta més que en los del cor del istiu.

Y sino que ho diguin los molts de nostres vehins que encara continúan visitant las vehinas y hermosas platjas de Salou y banyantse.

Sense que may hagim intentat fer calendaris perque d' aixó no 'n sabém, bé podém assegurar que 'ls carros que venen aygua per nostres cerrers fan un bon negoci, al veure la constancia que tenen en anunciar-la á só de trompeta.

La llástima es que de tan en tan se sentin diálechs molt xistosos referents á aquest assumptió y que sempre n' es la protagonista una dona que ha trobat á l' aygua un regust que no sab com definirlo.

Veurem que tal anirá l' istiu vinent!

Las feynas del vermar tocan ja á son fi en nostre terme municipal, al revés de molts altres anys que en aquets dias se comensavan. La cullita, segons uns, ha estat regular, mentres que altres diuhen que no ha resultat lo que s' esperava. Lo que si sembla resultarán de bona qualitat serán los vins, puig encare que la pluja de dias passats aigualí un poch la verema, aquesta ha resultat bastant pansida pel motiu de la molta seca-da que durant tot l' any ha patit.

Ans d' ahir, prop las 11 de la nit, hi hagué bàrallas en l' Arrabal de Sta. Anna entre alguns subjectes. Un dels tals dispará cestre tiros de revólver sens que per sort toquessin á ningú pero causant lo consecuent espant á las molts personas que á aquelles horas tranzitavan per aquell siti sempre tan concorregut y posant en alarma á tot lo vehinat.

Lo que se suposa agresor, ahir estigué detingut en los baixos de casa la ciutat. Si resulta culpable, seria convenient que se li posés un enérgich correctiu en paga del mal que podia fer no sols á son rival, sino als pacífichs tranzeunts que per allí passavan.

Hem rebut un manifest del Comité municipal del partit federal de Barcelona, adicte á don Francisco Pí y Margall, proposant la unió de tots los federals en previsió dels aconteximents que pugan venir donadas las críticas circunstancias que está atravessant Espanya. Dia reunió se progecta apart y enfront la ja feta unió dels partits republicans que prescindeixen de las radicals reformas autonomistas que ha sustentat sempre 'l partit federal.

Benvinguda siga la unió federal si al dia de son triomf sap respectar y retornar las llibertats y drets robats á las regions pel malehit centralisme inesperat.

Lo recaudat en lo dia d' ahir en la Administració de Consums per diferentas especies, puja la cantitat de pessetas 2144.53.

Divendres passat dos joves vermadors, naturals de Rocallaura, de la Segarra, se banyaren en la platja pròxima al Vendrell, morint ofegats tots dos a causa de la molta profunditat que te'l mar en lo siti en que's banyaren.

Un germà petit del un que no volgué banyarse, ve-gé escupir al mar los cadavres dels infelissos y'n doná coneixement á la autoritat del Vendrell.

Trobantse trepitjant un subjecte en un cup d' un más d'aquest terme, li agafá un desmay quedant mort al acte sobre la verema. Dit subjecte se diu Joseph Dalmau Pijoan, y es natural de Tarragona.

Los metjes forenses li practicaren ahir l'autopsia en l'Hospital Civil de nostra ciutat.

En lo sorteig de Bonos de la Exposició Universal de París 1900, verificat lo 25 del actual, han obtingut los primers premis los números següents:

Série	Núm.	71 francs	100.000
» 41	» 4.959	»	10.000
» 47	» 8.760	»	5.000
» 148	» 265	»	5.000
» 155	» 3.725	»	1.000
» 168	» 6.766	»	1.000
» 199	» 3.696	»	1.000
» 209	» 3.156	»	1.000
» 319	» 1.011	»	1.000

Escriu lo *Noticiero Universal*:

«Brillant cerimònia resultá l'enllás celebrat ahir en lo camarí de la parroquia de Sant Pere de las Puel-las, entre don Francisco Sicart y la bellíssima senyo-reta Dolores Sedó y Cercós, filla de nostre estimat amich, lo vnicultor don Pere P. Sedó.

Benehí la unió nupcial lo reverent pare Cercós, de las Escuelas Pias, actuant de testimonis lo distingit co-merciant de Reus don Lluís Quer, don Anton Salas, don Melitón Castellar y don Lluís Sedó.

Acompanyaren als contrayents, la mare del nuvi donya Angela Juñé, viuda de Sicart y 'ls pares de la desposada donya Dolores y don Pere P.

Entre 'ls invitats completavan lo séquit las distin-gidas senyoras de Salvadó, Castellar, Oliva, Sedó (don Lluís), Cercós, donya Teresa Puig, viuda de Salvadó y las lindíssimas senyoretas Isabeleta Quer, Carme Si-cart, Pilar Sedó y Carmencita Sala.

Entre 'l sexe fort recordém á D. Joaquim Alsina, D. Pere P. Sedó, avi de la desposada, Srs. Oliva, Cer-cós y Salvadó. Lluhía espléndida y elegant *toilette* la novia, rebotant en lo bell sexe lo sello de la elegancia y 'l bon gust.

La concurrència fou obsequiada per los senyors de Sedó ab un espléndit «lunch» en l'hotel Martín.

A la gentil parella y á sos distingits pares, enviém nostra enhorabona, y 'ls hi desitjém tota classe de prosperitats.»

Lo professor de Comptabilitat, Francés é Inglés, D. Zacarías Herrero, ha traslladat sa Academia de Co-mers, á la Plassa de la Sanch, número 4, entressol.

SECCIO OFICIAL

Alcaldía Constitucional de la ciutat de Reus

Ultimada la formació de seccions entre 'ls contri-buyents de la localitat ab arreglo á la legislació vigen-t, queda convocat á sessió ordinaria l'Excm. Ajuntament de ma presidencia pera 'l dia 1 del próxim Septiembre y hora de las 7 de la nit, ab objecte de proceder al sorteig á qual virtut han de quedar designats los vocals associats de la Junta Municipal que haurán d' exercir sos càrrechs per durant l'actual exercici económic.

Lo que 's fa públich en cumpliment del art. 68 de la Lley Municipal y pera coneixement del vehinat al qual s'adverteix que en cas de que no pugui tenir lloch dita sessió per falta de majoria del total de Regi-dors, tindrà efecte als dos dias després á la propia hora y 'ls que hi concurrin podrán pendre acort qualsevol que sia son número.

Reus 30 d' Agost de 1877.—L' Alcalde, Francisco Piqué.

Institut de 2.ª ensenyansa de Reus

Conforme á lo previngut en las disposicions vigen-ts quedarà oberta la matrícula pera 'l curs académich de 1897 á 1898, en la Secretaría d'aquest Institut desde 'l 15 al 30 del vinent mes de Setembre de 9 á 12 del matí.

Lo período de matrícula extraordinari compendrà desde 'l 1 al 31 d' Octubre de vent los alumnos satisfer dobles drets que 'l senyalats pera la ordinaria.

Los alumnos satisfarán vuyt pessetas per cada

assignatura y segons lo disposat en la regla 14 de la R. O. de 25 de Juny últim abonarán lo recárrech tran-zitori de guerra á rahó del 10 per 100 sobre l' import total de la matrícula de cada alumno per medi de tim-bres de dit impost.

Satisfarán ademés per cada inscripció 2'50 pessetas en substitució dels drets d' exámen y un timbre móvil de deu céntims pera cada assignatura y papeleta d' inscripció.

Los alumnos mejors de 14 anys presentarán al temps d' inscriures sa cédula personal y 'ls que ingres-sin per primera vegada presentarán sa partida de nai-xement.

Los examens extraordinaris y d' ingrés s' anuncia-rán ab la deguda anticipació en la taula d' edictes del establiment.

Lo que d' ordre del M. I. Sr. Director se fa públich pera coneixement dels interessats.

Reus 15 d' Agost de 1897.—Lo Secretari, Lluís de Olavarrieta.

Centro de Lectura

Lo dia primer de Septiembre prop vinent quedarà oberta la matrícula pera 'l curs de 1897-98, de las classes d' Instrucció primaria, elemental y superior, dibuix d' adorno, de figura y lineal aplicat á las arts, pintura y escultura.

Los senyors socis que desitjin concurrir á qualsevol de ditas classes, podrán inscriures en la Secretaría d' aquesta societat, fins lo dia 30 del nombrat mes.

Lo que 's fa públich pera coneixement dels senyors socis.

Reus 26 d' Agost de 1897.—Lo Secretari de torn, B. Domenech.

SECCIO RELIGIOSA

Sant d' any.—Sant Ramon.
Sant de demá.—Sant Vicents.

SECCIO COMERCIAL

J. Marsans Roí

Representant: JOAQUIM SOCIATS

CARRER SANTA ANNA, 26.—REUS

Ultima hora de la Bolsa de Barcelona á las 4 de la tarde d' ahir:

Interior	64'72	Filipinas	96'25
Exterior	81'12	Aduanas	96'75
Amortizable	79'	Cubas 1886	80'
Fransas	16'80	Cubas 1890	80'
Norts	21'70	Obs. 6 0/0 Fransa	93'12
Exterior París	62'18	Obs. 3 0/0	51'
París	30'90	Londres	32'95

Se reben ordres de Bolsa pera Barcelona, Madrid y París.

Descompte de cupons, compra y venda al comptat y per compte agé de tota classe de valors, compra de monedas y bitllets de tots los paisos.

BOLSI DE REUS

Cotisations realizadas en lo dia d' ahir á Barcelona facilitadas per lo corredor en aquesta ciutat D. Anto-ni Demestre.

Interior	64'63	Fransas	16'80
Exterior	81'16	Cubas vellas	96'75
Colonial	79'	Cubas novas	79'96
Norts	21'70	Aduanas	96'25
Obligacions Alemanas	79'87	Oblig. 3 0/0 Fransas	51'
		Filipinas	96'25

PARIS		GIROS	
Exterior	62'18	Norts	32'95
París	30'90	Londres	32'95

Cambis corrents en lo dia d' ahir en aquesta plassa facilitats per los cor-redors de comers D. Joan Vallés, D. Joan Llauredó Prats y D. Joan Vallés Vallduvi.

Londres	90 dfr.	00'00	diner	8 dfr.	00'00
París	8 dfr.	00'00	Marsella	00'00	

VALORS LOCALS	DINER	PAPER.	OPER.
ACCIONS	0'10	0'10	0'10
Gas Reusense	850	0	0
Industrial Harinera	600	0	0
Banch de Reus	500	0	0
Manufacturera de Algodon	100	0	0
C. Reusense de Tranvias, privilegiadas al 5 per cent.	415		

Moviment del port de Tarragona

BARCOS A LA CARGA

Pera Bordeaux, Oporto, Helsingfors, Abo, Hangó, Borga, Lovisa, Kotha, Viborg, Fredriksham, Nistad, Raumo, Bjórneborg, Kristinestad, Vasa, Jakobstad, Gamla, Karlaby, Uleaborg, San Petersburg y Reval, y pera Moskow, Warschau y Nischni Nowgorod, á flete corrido via San Petersburg, sortirà d' aquest port del 7 al 8 de Septiembre próxim lo vapor rus «Arisdne» que despataxan los senyors Boada germans.

Pera Génova y Liorna, sortirà lo 31 del actual lo vapor «Segunto», que despatax don Anton Más y March.

TELEGRAMAS

Madrid 29.

Fins las quatre de la tarde del dia 30 de Septiembre s' admeterán en las Delegacions d' Hisenda las sumas dels minyons que vulguin redimirse del servey militar actiu.

«El Tiempo» sosté la necessitat de midas enérgicas conducents á la represió del anarquisme, dihent que es ella obra de salvació nacional.

Es un mal massa grave, afegeix lo colega, pera que ho descuidi lo Gubern, y es deber seu afrontar-lo ab resolució y constancia.

A Salamanca, segons telegrama que acaba de re-bres, ha ocorregut un incendi en lo carrer de la Acera de Jesús, quedant destruhidas sis casas y sumides en la major miseria més de vint familias, donchs no po-gueren salvar res de lo que constituha sos bens.

Afortunadament no ocorregueren desgracias per-sonals.

Telegrafian de Palma de Mallorca donant compte d' haverse celebrat un Consell de guerra contra un soldat que 's negá á jurar la bandera, alegant que no tenia creencias religiosas.

Se sap definitivament la recepció oficial del nou ministre nortamericá en Espanya, Mr. Woodford se verificará en lo Palau d' aquesta Cort.

París 29.

Continúa adelantant ab gran entussiasme l' organi-sació de preparatius pera tributar á Mr. Faure una gran arribada.

La majoria dels carrers s' está guarnint, haventhi ja colocadas en no pochi balcones banderas russas y francesas.

La iluminació dels edificis públichs promet resultar brillant.

La premsa ha acordat pendre part activa en aque-sta demostració.

L' Ajuntament ha pressupostat 100.000 francs pera repartir entre 'ls pobres.

ANUNCIS PARTICULARS

TRASLADO

La pastelería y Confitería LA CONFIANZA

DE C. XIPELL
S' ha traslladat desde la casa que ocupava en la plassa de Prim cantonada al Arrabal de Santa Anna, á la matei-xa plassa de Prim número 7, á causa de las continuas exigencias del amo de la casa en que estava instalada. En lo non local, se proposa continuar servint á sos pa-rroquians y al públich en general ab 'l esmero que te acreditada la casa «LA CONFIANZA».

REUS.—Plassa de Prim, 7.—REUS.

Ferrocarril económic de Reus a Salou

Servey de trens de viayers que regirà desde 'l dia 1 de Juliol de 1897.

SORTIDAS DE REUS		SORTIDAS DE SALOU	
MATÍ		MATÍ	
Tren núm. 12	á las 4'10	Tren núm. 1	á las 4'56
» » 16	» 6'44	» » 13	» 7'32
» » 18	» 7'30	» » 17	» 8'17
» » 20	» 8'15	» » 19	» 10'02
» » 2	» 9'06	» » 21	» 10'46
» » 24	» 10'43		
TARDE		TARDE	
Tren núm. 4	á las 12'35	Tren núm. 25	á las 1'57
» » 28	» 1'55	» » 27	» 2'34
» » 30	» 2'32	» » 29	» 3'12
» » 32	» 3'10	» » 31	» 3'50
» » 34	» 3'48	» » 33	» 4'28
» » 36	» 4'27	» » 35	» 5'10
» » 38	» 5'08	» » 37	» 5'45
» » 40	» 5'49	» » 39	» 6'22
» » 42	» 6'20	» » 41	» 7'00
» » 6	» 6'57		
		NIT	
		Tren núm. 49	» 8'18

Las horas se regirán per lo meridiá de Madrid.
Reus 20 de Juny de 1897.

GUIA DEL PASSATJER

SURVEY DE TRENS

SORTIDAS

De Reus á Barcelona

5'04 m. correo (Per Villanova y Vilafranca) 1.ª, 2.ª y tercera.
8'56 m. exprés, primera y segunda dimars, dijous y dissabtes, (per Vilanova).
12'41 t. mercancias, segona y tercera.
1'57 t. correo (per Vilanova.)

De Barcelona á Reus

525 m. (per Vilafranca).
9'46 m. (per Vilanova).
15'8 t. per id.
7'39 t. exprés (dimars, dijous y dissabtes).

De Reus á Mora

9'33 m.—1'04 t.—3'10 t.—7'19 y 9'57 nit.

De Mora á Reus

4'21 m.—8'00 m.—12'05 t.—6'04 t.—7'36 nit.

De Reus á Tarragona

8'30 m.—9'47 m.—2 t.—7'04 t.

De Tarragona á Reus

7'30 m.—12'25 t.—4'30 t.—8'20 n.

De Reus á Lleyda

8'40 m.—5'23 t.

De Lleyda á Reus

5'50 m.—3'50 t.

De Reus á Vimbodí

1'28 t. cotxes de 2.ª y 3.^a

De Vimbodí á Reus

9'53 m. cotxes de 2.ª y 3.ª.

De Tarragona á Valencia

9'30 m. y 11'30 n.

De Valencia á Tarragona

11' m. y 6'30 t.

ADMINISTRACIÓ DE CORREUS-REU

Horas d' arribada y sortidas de correos

ARRIBADAS

De Tarragona, 8'30 m.

De Barcelona (per Tarragona) 8'30 m.
De id. directe 10'30 t.
De id. id. 1'30 t.

De id. ab la correspondencia extranjera (per Picamoixons y descendint de Lleyda) 7'30 t.
De Madrid y Zaragoza 2'30 n.
De Lleyda y Huesca 7'30 n.

NOTA: Los correos para Filipinas sortiran de Barcelona lo 7 y 21 de Noviembre y 15 y 19 de Diciembre del corrent any. Los de Cuba surten d'aquesta Administraci6 lo 7, 17 y 27 de cada mes, correo ordinari.

Altra.—Deu tenirse present que tots los vapors que conduheixen tropas de reforç á Cuba, portant també correo.

SORTIDAS

Perá Barcelona á las 5'00 m.
Perá id. á las 2'00 t.

Perá Tarragona, Valencia y Murcia per S. Vicens 5 m.
Perá id. id. (per idem) á las 2'00 t.

Perá Tarragona, directe á las 7'00 n.
Perá Lleyda, Huesca, Manresa, Sabadell, Tarrassa y sas líneas á las 8'00 m.

Perá Madrid, Saragossa, Teruel, provincias vascongadas, Castilla, Galicia, Andalucía y Extremadura á las 1'00 t.

Los pobles servits per peatons á las 9'00 m.

NOTA: A la correspondencia dirigida á Teruel, Andalucía y Extremadura, que s' deposita en los bussos després de la sortida del correo de Madrid, se li donaa sortida a las 7 de la nit per Tarragona.

Als propietaris reusenses

Y AL PÚBLICH EN GENERAL

Quan una ciutat com Reus atravesa una crisi produhida per la falta de treball enten les firmants que tots en general y cada cual en particular tenen la obligació de posar de sa part tots los medis de que pugui disposar para conjurarla. Los firmants donchs, empressaris tots, y he ab reduhida esfera d' acció y práctichs en la edificació d' edificis, para conjurar en lo que es té, á son alcans la crisi perqu' atravessan tots los oficis que intervenen en art de edificar y reparar edificis, no han titubejat ni un moment en presentar als senyors vehins de Reus las següets garantías á ff. de que en sa vista se decideixen aquets á edificar ó reparar los edificis que tingan á be.

En las obras á jornal lo qui dels quatre dels firmants que estigui encarregat de la direcció de las mateixas, després de dirigir los treballs cumplirá son jornal d' oficial mestre de casas, no cobrant per las dos cosas més que 1 jornal de 17 rals.

Aceptará sens cap reparo los oficis que li indiqui lo propietari y en cas de que ell los tinga d' aprontar, presentarà bons oficis mestre de casas, no cobrant mes que 1 jornal del oficial ó sian 16 rals renunciant á favor del amo de la obra lo ral que per cada oficial venian fins ara percibint los empressaris en concepto de dret de ferramentas.

Comprarán los materials ahont lo propietari los hi indiqui que para la construcció se necessitin y en una paraula estarán á las ordres del propietari, que es lo qui paga en todas las obras á jornal.

En las obras que s' efectuin á preu fet los firmants garantisen desde ara la solidés de la construcció y la bondat dels materials que emplearán en la mateixa y presentarán al públich Reusense la següet tarifa de preus de las unitats d' obra para que aquest vegi la verdadera rebaixa en los citats preus de construcció y s' decideixin á edificar en son profit y conjuració de la crisi per la que atravessa la ciutat de Reus.

En las obras á preu fet los suscrits s' encarregarán, si així ho desitja lo propietari, de tot lo concernent á la edificació, cerrelleria, fusteria y demás articles fins deixar la obra á punt de ser habitada, ó com vulgarment se diu, á entrega de claus.

Los preus á preu fet son com segueix

METRES CUADRATS

	Ptas.	Cts.
Mur de pedra de 45 centímetros d' espessor en barreja á id. de id. de id. id. id.	6	15
id. de id. de rajolas de 30 centímetros en barreja á id. de id. de id. de id. id.	4	60
id. de id. de id. de id. id. id.	5	25
id. de id. de id. de id. id. id.	3	02
id. de id. de id. de id. id. id.	2	62
Envá doblat.	1	38
id. de panderete en rajolas de 14 á id. de id. en id. Comú á.	1	05
Solera de tres gruixos en barreja á.	0	70
Terrat d' Empressari.	3	50
Bovedillas dobladas aplanadas y enrajolat ordinari á.	2	83
Esrachons de 4 palmos 00, 80 centímetros sens escalonera.	1	67
Tetxo de Canyas llís (sense fusta) materials y má d' obra.	1	84
Lluits de Solera en argamassa.	1	14
id. de id. en barreja en obra.	0	50
id. de id. en argamassa en obra.	0	50
id. de id. en murs de pedra.	0	31
id. de guix en Bovedillas.	0	50
id. de id. en Envá panderete.	0	35
Colocació y materials del Mosaich de Valencia.	1	20
id. de id. encrostat al foch.	1	75
id. de id. Baldosas del Hospitalet.	1	25
id. de id. Artificial.	0	85
	0	75

NOTA.—Aquets preus se comprenen sols en edificacions de nova planta y dintre la localitat.

ALTRA.—En las reparacions hi haurá molt poca alteració en los preus segons los metres de cubada y posició.

ALTRA.—Cornisas, comenas, cuynas, colocació de pedra picada, motlluras á preus molt reduhits.

Los firmants: *Josep Magriá*, primer del Roser, núm. 13.—*Joan Rodríguez* carrer Sant Francesch, núm. 48.—*Francisco Serra*, Arrabal baix de Jesús, número 49.—*Jaume Novell*, carrer Sant Celestino, número 32.

Biblioteca Regionalista

Llibreria Regional, carrer de Jesús, 31

SECCIÓ CATALANA	
«Lo Catalanisme», per Valentí Almirall,	10 rals.
«Quadros», per Emili Vilanova,	2 "
«La Dida», per Joseph Feliu y Codina,	2 "
«Cartas Andorranas», per Joseph Aladern,	2 "
«Costums típicas», per id.	2 "
«Alcover», monografía, per id.	4 "
«Poesias», per Manel Marinell,	2 "
«Oda á Barcelona», per Jascinto Verdager,	4 "
«Lo Pi de las tres brancas», per id.	2 "
«L' Aglenya», per Ramon Masfern,	4 "
«Crocquis Pirenencs», per J. Massó Torrents,	12 "
«La Fada», per id.	4 "
«Catalunya trilingüe», per J. Casas Carbó,	2 "
«Anant pel mon», per Santiago Russinyol,	16 "
«Les Cròniques catalanes», per Gabriel Turell,	12 "
«Obres catalanes», per Joseph Ixart,	20 "
«Poesias», de Joan Maragall,	8 "
«Alades», per Emili Guanyabens,	8 "
«Fructidor», drama, per Ignaci Iglesias	8 "
«Montalba», per Bosch de la Trinxeria,	12 "
«Quan jo era noy», per A. de Riquer,	20 "
«Música vella», per E. Doria y Bonaplata,	12 "
«Figura y paisatge», per Narcís Oller,	12 "
«Tascant per les Serres», per J. Pons y Mas	12 "
saven,	12 "
«Espectres», per Enrich Ibsen,	8 "
Obres dramáticas de la biblioteca del «Teatro Regional», á meytat de preu.	8 "
«Cansons Catalanas», harmonisades per Enrich More-	2 rals.
ra, han sortit:	2 "
«Sant Ramón»,	2 "
«Planys»,	2 "
«El Maçoudi», per Brunet y Bellet,	4 "
SECCIÓ CASTELLANA	
«España tal cual es», per Valentí Almirall,	4 rals.
«Patria y Región», per Salvador Golpe,	12 "
«Un ensayo de Regionalismo», per Joan Mañé y Flaquer.	2 "
SECCIÓ GALLEGA	
«Odas de Anacreonte», per Florenci Vaamonde,	5 rals.

Además están á la venda diferentes obras de celebrats literats catalans, castellans y extranjers.

Ví d' Ostras

DEL DR. SASTRE Y MARQUÉS

Los mes emineats metjes d' Espanya lo recomanan á sos malats y convalescents para la curació de las malalties nerviosas, anemia y debilitat general. Se ven en casa del autor Hospital, 109, Barcelona y en totes las farmacias ben surtidas. Casa especial en la preparació de xarops medicinals dosimétrichs ab dictámen favorable de las Academias y periódichs de medicina.